

Duitsland herdenkt historische datum 9 november

Duitsers staan stil bij 'Reichspogromnacht' en val van de Muur

[Achtergrond](#) - 9 november 2010 - Auteur: Redactie Duitslandweb

9 november is in Duitsland in meerdere opzichten een historische datum. Vorig jaar stond de dag in het teken van de val van de Muur, toen 20 jaar geleden. Dit jaar wordt er ook veel aandacht besteed aan de *Reichspogromnacht* van 1938, toen de nazi's Joodse winkels en synagoges in brand staken.

Als je niet beter wist, zou je niets bijzonders aan vandaag opvallen. De meeste Duitse media besteden nauwelijks aandacht aan de val van de Muur en in de agenda van kanselier Angela Merkel staat er niets over in. Maar het betreft dit jaar ook geen ronde verjaardag. Bovendien is 9 november in Duitsland een datum waarop veel meer historische gebeurtenissen hebben plaatsgevonden.

De eerste was die van 9 november 1918, toen de revolutie uitbrak die een einde maakte aan het Duitse keizerrijk. Vijf jaar later pleegde Adolf Hitler zijn *Bierkellerputsch* in München. Dat was geen toeval: hij koos de datum van de linkse revolutie van 1918 bewust voor zijn eigen revolte, die rechts aan de macht moest brengen. De coup mislukte, Hitler belandde een jaar in de gevangenis en schreef daar 'Mein Kampf'.

Ook de *Reichspogromnacht*, ook wel bekend als *Kristallnacht*, was bewust gepland. In de nacht van 9 op 10 november 1938 vernielden de nationaal-socialisten talloze joodse synagogen, bedrijven, winkels en woningen. Er vielen die nacht 91 doden, maar in de periode daarna stierven nog veel meer mensen aan de gevolgen ervan. Ruim 30 duizend joodse mannen werden in concentratiekampen gestopt.

Toeval

De val van de Muur in 1989 vond wel toevallig op 9 november plaats. Niemand had gepland dat de grens tussen Oost en West per se op die dag open moest. Eigenlijk hadden de DDR-leiders - die geconfronteerd werden met een leegloop van hun land toen de Oostenrijks-Hongaarse grens eerder dat jaar openging - bedacht dat de DDR-burgers vanaf 10 november vrij mochten reizen. Daarvoor hadden ze dan eerst een visum moeten halen. De blunderende woordvoerder

Günter Schabowski die op 9 november 's avonds per ongeluk zei dat de grenzen "per direct" open waren, veranderde de geschiedenis.

Bij 1918 en 1923 staan vandaag weinig mensen stil. Bij de gebeurtenissen van 1938 des te meer, hoewel het ook hier geen ronde verjaardag betreft - de *Reichspogromnacht* vond 72 jaar geleden plaats. In veel synagogen en kerken in heel Duitsland vinden herdenkingen plaats.

'Happy end'

In Berlijn legt burgemeester Klaus Wowereit vanavond een krans bij het centrum van de Joodse gemeenschap van de hoofdstad. Vanmiddag stond hij stil bij de val van de Muur, meldt *Rundfunk Berlin Brandenburg RBB*. Wowereit opende de Platz des 9. November 1989 aan de Bornholmer Strasse. Daar ging de Muur 21 jaar geleden als eerste open. "Op deze plek kreeg de Duitse deling haar happy end", aldus de burgemeester. Het plein, waar informatieborden aan de gebeurtenissen van toen herinneren, is betaald met geld dat van de oude Oost-Duitse communistische partij SED is geweest.

Ook in andere deelstaten staan politici stil bij beide gebeurtenissen. Minister-president Erwin Sellering van Mecklenburg-Voorpommeren noemt de pogrom van 1938 "een van de verschrikkelijkste, de val van de Muur een van de mooiste gebeurtenissen in de Duitse geschiedenis." Volgens de - van oorsprong West-Duitse - regeringsleider hebben de herdenkingen van de eenwording de afgelopen jaren aangetoond, dat Oost-Duitsers inmiddels "met zelfbewustzijn terugkijken op wat sindsdien is bereikt."

Udo Lindenberg

President Christian Wulff was gisteren in Brandenburg aanwezig bij een concert dat de Duitse rocker Udo Lindenberg (64) gaf om de val van de Muur te vieren. Slechts weinig West-Duitse kunstenaars hebben zich zo hardnekkig ingezet voor de vereniging als Lindenberg, schrijft de *Süddeutsche Zeitung*.

Tijdens het concert zong hij onder meer zijn oude hits 'Sonderzug nach Pankow' en 'Mädchen aus Ostberlin' van voor 1989, waarin hij nog droomde van de Duitse eenwording.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/615/duitsland-herdenkt-historische-datum-9-november>